

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára:</p> <p>Égész évre . . . . . 10.— K</p> <p>Fél évre . . . . . 5.— " "</p> <p>Negyed évre . . . . . 2:50 "</p> <p>Egyes szám ára 20 filler.</p>	<p>Felelős szerkesztő:</p> <p>OSZESZLY M. VICTOR.</p> <p>MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Laptulajdonos és kiadó:</p> <p>BALKANYI ERNŐ.</p>	<p>Telefonszám: 13.</p> <p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendva.</p> <p>Nyitlittér sora 1 korona.</p>
---	---	---	--

Ne bánts a magyart!

Ha nem születtem volna is magyarnak,
E néphez állnék azonnal én,
Mert elhagyott, mert legelhagyottabb
Minden népek közt a föld kerekén.

A vers, melyet cikkünk elé illesztünk, nem aféle henyé cicoma. Petőfi Sándort olvassuk ezekben a napokban, igen-igen sokan, künn az erdőben, vagy a magános szobákban, összebeszélés nélkül, hallgató megállapodással. Azokat a verseit, melyeket 1848-ban írt. Még inkább pedig azokat a verseit, amelyek halála előtt keletkeztek: 1849-ben. Különösen harmat. Az egyik Erdődön született... a másik Vajdahunyadon... a harmadik, mely az utolsó volt, Mezőberényen és így kezdődik: „Szörnyű idő, szörnyű idő s a szörnyűség mindegyre nő...”

Nagyon sok okunk van visszaemlékezni ezekre az időkre és ezekre a versekre. Hiszen az, aki írta, katona volt, gyermekével honvédszázados és ilyen idő lehetett akkor is, mikor elesett, az erdélyi földön, egy kozák fegyverétől. Akkor is románok állottak a határon, oroszokkal egyetemben. A magyar akkor is így vértett. Megbolygatott rajokban tolongának emlékeink, rongyosan és sápadtan, mint a fáradt katonák. Erdélyre gondolunk, fehér havasaira, gyönygős kék kútíróira, a növendék gyermekünkre, ki most pötyögi az első magyar szavakat, és kicsordul a könnyünk.

Jó olvasni ezt a költőt. Mäskor talán nem így szemmel olvastuk. Most nem pusztán gyönyörködött, de edzi fájdmunkát, tragikus érzésünket, szédületes magasba emeli ezt a szót: *magyar*, és megmagyarázza, hogy mit jelent. Magyar vagyok: ez majdnem azt jelenti, hogy „nagy vagyok szenvedésben”, majdnem oly fajóan cseng, mint ez: „egyedül vagyok.” Ki ért meg bennünket?

A magyar nem akart hódítani. Sohase fájt neki egyetlen nép jölete vagy boldogsága, nem áhítózott idegen területek, véres kincsek után. Nem is értette meg a kalandor-népek erkölcsét. Azzal indult ebbe a háborúba, hogy majd visszatérhet a béke kunyhójába. Semmi többet nem várt tőle. Csak annyi reménye volt, mint a betegnek. Az volt a reménye, hogy meggyógyul. Hiszen nem is lehetett más logikája. A magyar paraszt — az őstermészet e remekbe készült példánya — oly békeséges és jósgós, mint a föld. Nemhiába bibelődött ezer évig a földdel, átvette a föld természetes erkölcsét. A nemzetközi kártákeverést, a politikát „uri huncutság”-nak bélyegezte. Tanító mestere a napfény volt, a nyár, az anyaföldnek boldog, forró líhegése. Maga is csak teremni vágyott és nem rombolni. Faragott ládáiban nem tartott gyilkoló, pusztító eszközöket. Semmi gyűlöletet sem sikerült a szívébe plántálni. Szerette a békét, mint a muskátli. Jó volt, de nem tudta, mert ősztönösen, a természetétől fogva volt jó. Az erdő faj se gyűlölnék senkit.

A végzet azonban másképen döntött. A magyar két hosszú-hosszu év alatt — amíg több történt vele, mint ezer év lefolyásán — bekalaodta a világot. Látta a „népek hazáját, a nagyvilágot.” Járt Ypernnél, a belga földön, vezett az olasz szirtéken, lengyel viskókban háit, hol a tehének együtt élnek az emberekkel, orosz síkságon ágetett a lova, német vonatokon lüktetig, lekerült a tenger mellé, a dalmát partokra, vagy a balkáni tájra, hol keverék-fajok zagya nyelvet beszélnek és a virágos bozótban mérges kigyók sziszegnek. Mindenütt csurgott a vére. A pazar, gavalléros kártás nem szórja ugy aranyait, mint ő a szíve rubintját, a piros kincset a föld zöld tableau-jára. Semmit sem kérdezett. Mások szerződéseket kötöttek. Ő fizetett kötés, paktum nélkül, készpénzzel: étellel és vérrrel. Messze utján néha víziók és hallucinációi voltak. A tülelvü fenyő helyett törpe alföldi akácokat látott... a befagyott szibériai síkra aranybuzát képzelt... a balalajka hangjában felismerte a pásztorfurulyát.

Még mindig nem szakadt vége a lidércnyomásnak. A háború harmadik évében vissza kellett térnie vándorutjáról. Mert róla volt szó. A portájára törtek.

Igy jönnek haza fiaink most, nem pihenésre, de újabb, mindennél szilajabb küzdelemre, a próbák próbája ez. Most mindenütt öblös boszorkányüstökben föl a gyűlölet. Minden népnek jut belőle, de hisszük, hogy a magyarok számára már egy cseppnyi sem marad. Lehetetlen, hogy

Petrovics Petruska.

Írta: KONTLER GYULA, hadnagy.

Eszaki harctér, szeptember hó.

A szibériai apró tavak mellett van egy ház, fából ácsolt, fenyő-dorongokkal kerített viskó. A ház körül homok-mező, odébb unott lassúsággal csörgedező patak, néhány törpe fenyő-bozót s aztán semmi, semmi egyéb, csak a végtelenig erős szürke felhős ég.

Itt született Petrovics Petruska.

Született, nőtt, mint a többi muzsik kender-szöszke fia. Muskátilis ablakot, forron táncoló nap sugarat, a virágok pazar színü szönyegével terített mezőjét, réjtét az Istennek ő soha nem látta. Dolgozott, — nem sokat ugyan, azt sem a házi népek. — tízenyolc tavaszt ért meg, de új csizmát, új inget soh' sem hordott a teste. S mégis nőtt, fejlődött; erős, kerek kępu fíckó váltott belőle. Csókólni már megtanult régen, hal nélkül nem jött haza, ha elküldötte a folyó-partra a hatalmas apja, puha fából sok huncutsággal ő is faragott osztrák bakát, porosz gránátost, egy-szóval csendes órákon megelégedetten gondoli-hatta Petrovics Petruska, hogy szép, nagyon szép az élet s a lenvirágnál kekebb a szomszéd leányka gyengén tüzelő szeme...

Enyhe tavasi estén, vagy viharos tél íjél — mindegy — egyszer urak jöttek érte, csizmás, prémes bundás urak. Elvitték. Az anyja, huga

sírtak, így szokás az ilyenkor, a nagy fiu elszakadása idején, senki meg nem rötta, hogy rózsavörösré marta a lenvirág-szemü Tatjana ajkát, s azután elment.

Drága alma-zöld gunyába öltöztették, kerek tányérsípkát, szuronyos puskát, új csizmát kapott. Furesa ákom-bákom mozdulatokra tanították; már a puskát is elsütötte jónéhányszor — aztán megindult sok-sokad magával messi napnyugatnak.

Erdők, apró falvak, zajos nagy városok rendre mögötte maradtak, földterüzd dűbörgéssel vitte a vonat. S ez nagyon tetszett Petruskának s ferden metszett szemével szent áhitattal nézte a nagy Cár, az atyuska képét, aki kegyes, aki jó, aki gondoskodik a szibériai kis viskók muzsikjáról is, akinek — csupán neki és senki másnak! — köszönheti a tenger kincset, két hosszú hónap ezer gyönyörűségét.

Később gyalogosan, nótáva menettel a csapat. Napokon át egyhangu, ütemes léptekkel rötáltak az utat. Mindig több és több lett az aimaszin ruhás ember, mindig több és több fegyver csörrent az uton s az utak mentén. Ágyuszót is hallottak, de csak mentek, mendégeltek a jó muzsik fiuk, a szent Cár csendes katonái.

Egy erdőszelen, mint ezernyi láncát tépő ördög, csatogott a gránát, robbant a srapel. Idős, szakállas, nagy bajuzos emberek földre hajították a fegyvert, melien keresztbe rakott kezekkel imádkoztak. Azt is látta Petruska, hogy fákó-sárga ezen emberek arca s ugy reszket a kezük, a ványadt testük, mint otthon a faü vénéjé,

mikor megszállta a gonosz lélek, s tüzes forró-sággal, majd vérfagyaláló hideggel gyötörte.

Petruska nem inádkozott, nem is reszketett. Azt sem látta, hogy az erdőn tul derélig ér a mocsár, azt sem érezte, hogy éles sásívelek véresre sebkít a kezét, az arcát. Ment... ment. Szuronyos puskáját hetykén félévára veive vitte, megállt a tulparton és szemközt nézett — velünk.

Mögötte az erdőszélre ezrivel csapat a srapel, a gránát. Tüz és lángtenger öite halomra a szép, almazöld-ruhás fiukat; hangos imádság s mindenlen tulhárso kinos ordítás, nyöszörgés hallatszott mögötte... Elötte a — magyarszkkik szüges drótja, azon tul az apró halál-lyukakkal szegett árok, villanó fegyvercsövek, sikongva röppenő goyóbisok...

Petruska csak állt, mosolygott; később jobb-kézbe kapva a sípkát, intett nekünk s ugy mosolygott felénk, mint egy nagyon boldog, csintalan kölyök.

Azt mondja Kaparó Mihály a szomszédjának: — Nézd komám, olyan az ott, mint a tulajdon édes fiam...

Már mint a Petruska gyerek.

Aztán a szennyes, löporfüstös zubbony újjával végigtörölte Kaparó Mihály a szemét. A tüzelés ereje gyengült s bár az ágyuk zárótüze, mint egy óriás haragron csatogó titáni porlyök útése hangzott s pozdorjaként foszlott a tuloldali erdő sok lombkoszorús fája, a baka-nép efeledte, hogy itt harc van, véres, emberitő, szörnyü mér-

a világ gyűlöljö az népet, melyet a végzet annyira megpróbált. A magyar mindenkor a népek árvája volt és hű barátja minden árva népnek. Még a lengyel népet is azért szerette annyira, mert szenvedése hasonlított az övéhez. Költészetében a lengyel szenvedésnek külön fejezete van. Nem is rablókaland a hazafisága, nem a pohárköszöntők, az agitátorok számító fondorsága, de mély-mély bánat és emberiség.

Ujra azok az idők tértek vissza, mikor mindnyájan úgy viseljük magyarságunkat, mint egy tragikus diadémost...

Mozaik-darabok a nagy drámából.

Indul a menetszázad.

És valahonnan messziről felharsant a zenedülő zene, hangok törtek által a levegőn, szomorú, elnyúlt vékonyak, tömör erősek, zugott a nagydob, harsányan vitte a szót a kürt és a kapuk előtt egyszerre emberek teremtek, az ablakokban kíváncsi fejek jelentek meg, az utca fordulójánál sok-sok meztelbás, maszatos, hancurozó gyerekhad kanyarodott be, a zene mind erősebben hallatszódott és az egyik ablakban valaki önmagának csak ennyit mondott:

— Menetszázad...

És jöttek a fiatal-öregék, a gyerekarcu hősök, a marcona, napégette szikár legények, — asszonyok, síró nénik bandukoltak a katonák mellett, akik daloltak és virágosak voltak és jókedvűek.

„Ferenc Jóska most jött ki a miséről, Lehullott a bubánat a szívről, Azt hallotta az Istentől, csuhaj magától, Fut a muszka, sej haj, 20-as hónap baktól.“

Az egyik idősebb katona mellett fekete-kendős asszony halad, orcáját könnyek nedvesítik, babos szoknyájába pedig egy fiucska fogódz és nézi a furcsa tumultust, hallgatja a zenét, amely neki olyan nagyon új, különös és szenzációs, s megy a menetszázaddal a vasut felé, ki az állomásra, a vonathoz, amely elviszi az apját a harctérre, a halál elé. Künn a Perronon a katona megegyezzen elbucszik a feleségétől, felemeli a fiacskáját, keblére szorítja és hosszan,

közös. Nem löttek. Nézték az új ruhás, boldog piros orcával integető muszka gyereket.

Megint csak Kaparó Mihály szólott ki elsőnek. (Nagyon, nagyon a lelkére vehette, hogy valahol a Dnyeszter-parton, talán ép így, talán ép most boldog-pirosan integet az ő fia is, az anyjuk szeméfenye, a Palkó gyerek.)

— Gyere be, fiam, — harsogta tul az ágyuk dübörgését, — eltanál a golyó!...

Utána szaz török ismételte a hívást, kendők, sapkák lengtek a kis muszka felé, de az csak mosolygott, integetett tovább.

Később alaktalan, nyakig sáros alakok bukdácsoltak elő az ingoványból, üvöltözve, „hurri, hurri“ kiáltással törtettek a drótjaink felé. Először tíz, aztán száz, aztán még több villogós szuronyu ember fejlődött fel. A „hurri“ kiáltás tulharsogta a közéjük csapódó ágyugolyók zaját, emberek buktak fel, vértócsák tarkáikat a mocsár szélién, mint millió ostor pattanása szóliát meg az orosz fegyver, géppuska berregett. — de Petruska állt, mosolygott s integetett tovább...

Az első muszka sorok már a drótot metszik... S még mindig néz, tágra meredt szemmel hívja Kaparó Mihály a — fiát.

Valamelyik fiatalabb legény látja meg először, hogy már a Petruska is lö. Mint a szilaj csikó, vércse-visitással jön a drótok ellen. Fegyverére csatolt drótvágó gépe csattog, kattog. Egyre rémesebben hangzik a „hurri.“ Mint két tüzelő reflektor, izzik a muszka-gyerek szeme... Már

erősen megcsókolja. A gyerek nézi, nézi a katonákat, nézi az apját és egyszerre megszólal:

— Mikor tetszik visszajönni, idősapám?

Az apának már nincs ideje felelni, a szíve a torkára fut és nehogy előltsa magát, nagysietve bemászik a vagonba. Egy éles halló, kürtszó, és lassan megindul a vonat. Viszi az apákat az ellenség elé...

A kerekék dübörgése elnyomja a sok fekete-keszkenős asszony csöndes zokogását.

Legenda a Föld fiairól.

A sanitéc közös sírba temette őket. Feküdtek csöndben a gyeplatt és fölöttük fehér felhők szálltak. Hazafelé...

...Éjjelkor aztán felébredtek. És szívére tapasztva a kezét, melyből még harmatozott a vér, szólt a baka:

— Miért öltél meg? Otthon feleségem van és gyermekek. Ki ad most enni a szívedeknek? Ki építi föl a házukat, ki szántja föl a földjüket, ki szegi meg a kenyereket, ki szántja le a könyveiket?... Miért öltél meg? Miért?...

És felelt a kozák:

— Miért öltél meg? Nem bántottalak soha, téged se, mást se. Földem volt és tehenem és szerettem az életet. Az anyám van, csak én ápoltam, én szerettem. Mégis megöltél... Miért? Haraggal, gyűlölködve néztek egymásra.

...Valaki halkán végig jött a mezőn. Az arca szomorú volt és szelid, mint egy gyermeké. Megállt a sír fölött és megérintette a két katona szemét. A szava úgy zengett, mintha orgona szólna:

— Ismerjete meg egymást!...

...És a két katona egymásra ismert. Testvérek voltak: a szent édesanyának, a Földnek fia. Testvérek voltak, akik nem tehetnek semmiről, akiknek a kötelesség adta kezükbe az öldöklő fegyvert. Kezük megbékéltan összefonódott. Már nem gyűlölték egymást, vértük lassan összefolyt, szívük halkán összedobbant. Megsimogatták egymás arcát, megcsókolták egymás száját... aztán lehunyták szemüket és álmotak tovább, feleség-ről, gyermekéről, anyáról... Kulcsot kezekkel, megbékélt szívvel feküdtek a gyeplatt és fölöttük fehér felhők szálltak. Hazafelé...

nem az ember akarásával dolgozik... vaddalkozó furia, üvöltő hústömeg ő is, mint a többi drót között vergődő társa. Még egy perc s itt vannak!

— Löni, magyarok, löni! — üvölti Kaparó Mihály.

Felcsattan az első sortüz. Utána száz, ezer fegyver ontja a gyilkos tüzet. Fültépően visít a „hurri“, százával bukik azra az orosz, de újabb tömegek rohannak elő... Vonagló emberi tetemmel terítet a mező, szép halványvörösre festődik a mocsár vize... aztán mindig, mindig vörösebb lesz a föld is, az ég is, — a Petruska homloka is. Csak itt-ott csattan még egy-egy fegyver, panaszos, fojtott sírdogálás hallatszik a drótok közül... A sásban bukdácsol még néhány menekülni vágyó megbeszbelt ember, aztán ködfüggöny száll a víz fölé s nagy ijedten próbál hangot adni néhány eddig elrejtőzött béka...

A Petruska homlokán, éppen a közepén, mint egy rubin-piros csillag, ragyog néhány csepp vér. Orcái nem tüzelnek, sapkát nem lobogtat, ijedre meredt szép ferde szemén percről-percre sürűb a fátóly...

Kaparó Mihály úgy sir az árokparton, mint egy nagyon-nagyon megbántott gyerek.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Lantos ének Przemysl várának megvételéről.

Gyóni Gézának Szibériából hazaküldött verseiből.

Sasok vára ellen muszka ármádiák
Mikor sokasodtak:
Halál zsoldárait ottan én daloltam
Végvári sasoknak.
Halál zsoldárával végvári szép sasok
Mikoron kiszálltak:
Muszka toportyán közt véres aratása
Volt ott a halálnak.
Ha én kiáltottam: rájta magyar, rájta,
Tíz muszka kevés volt akkor egy magyarra.

Sasok vára ellen muszka toportyánok
Hogy felkerekedtek:
Mint a sebes zápor hullott a golyója
Gyilkos fegyvereknek.
Mint a sebes zápor, úgy ömlött a vér ott,
Árkok kiöntöttek, —
De a sasok vára muszka rohamára
Mégse, mégse dőlt meg.
Ha én kiáltottam: vágjad magyar, vágjad,
Sűrű gyász volt ott a fekete cárnak.

Sasok vára körül muszka toportyánok
Addig ólálkodtak,
Barmai elfogtak, karmai elkoptak
Végvári sasoknak.
Kútak kiapadtak, fergei dagadtak
Mételyes ödüknak,
Ó iszonyu napok: végvári szép sasok
Döghuszon pusztultak.
S mely göggel nevette muszka lihegését:
Sasok büszke várát bevette az Éhség.

Verje meg az Isten, hetedizig verje,
Aki benne vétek,
Ne segítse vissza fiut az anyjához,
Testvért a testvérehez,
Lassu soradásán csak a temetése
Legyen neki ünnepe:
Döglődő kutyánál aki kutyább sorsra
Juttatott bennünket, —
Hogy akik ott voltak muszka farkas réme,
Penészes bőrtömbben sirunk fel az égre!

Az emberevő németek.

— Ellenségeink hazugságaiból. —

A hangulatsínalásnak igen vegyes eszközei közül az entente sajtója válogatás nélkül ragadja ki azt, ami éppen a keze ügyébe esik. A megérágalmazottak már régen túl vannak azon, hogy felehangorodjanak azokon a képtelen hazugságokon, amelyek bornirtságukban most már legalább mulatságosak.

Most is egy ilyen esetről érkezik hír. Egy Hansen Erik nevezett ur, aki egy kisebb ország alattvalójának és a jenai egyetem filozófiai doktorának valja magát és Alexandriában lakik, a következő mulatságos, de nem nagyon gusztyos rémhírtörtéval borzongatja meg az „Égyptian Gazette“ című lap olvasóit:

„Legutóbb — írja — meglátogattam egy barátom, aki különböző svájci cégek megbízottjaként mint élelmiszer-ügynök tartózkodott Németországban és elbeszélte ottani tapasztalatait. Németországban való tartózkodása alatt több helyről hallotta, hogy olyan egének holstestét, akik valamely szerencsétlenség következtében, vagy nem fertőző betegségekben haltak meg, a változó hatóságok a kórházakban titokban élelmiszerül használják föl s kolbász, vagy huskokkák alakjában hozzák forgalomba. Emondotta azt is, hogy erről a tényről jól tudnak a keleti és a nyugati front élelmiszertáborában, a közönségnek eltemben sejtelle sinton róla, hogy katonák husát fogyasztja, kik a fronton állítólag egy külön csapat által temetettek el. Maguknak az ezredeknék ugyanis nem szabad többé temetéseket végezniük, mert ha ezek a fronthoz közel történnék, ott tulnagyan feltűnést keltenek. Barát és ellenség hullái huskocka, kolbász, ragout, vagy leveshus gyanánt tálatatnak fel a csapatoknak. Itt-ott már kezdik sejtetni ezt a katonák, de a csapatok már annyira élelmszigottak s' úgy kivették minden emberiségéből, hogy már nem is éreznek undort, noha minden életük tett husáitban valamely átkozott bégja, vagy anglus földi maradványait vélik fölismerni. Hansen ur barátjának, az élelmi-

szerügynöknek állítása szerint egy német orvos a hullák felhasználásának ezt az új módszerét a tudomány legújabb diadalának mondja, amelyet a babona fölött aradt s szerinte ez a legjobb módja annak, hogy a birodalom teljes életerejé fenntartassék. Gunyosan utasította vissza azt a gondolatot, mintha ebben az emberevésben valami istentelen, vagy állati lenne. Ellenkezőleg, az orvos inkább úgy vélekedett, hogy a németek, mint afélié „Uebermenscht”-ek, felszabadították magukat a babonás előítéletek alul s kijelentette, hogy ebben találja egyedül megoldását Németország élelmezési problémájának. Csak hat óvatosan kell eljárni, mert több ízben fordultak már elő élelmezérmegyezések, amikor olyan egyének hullái kerültek elfogyasztásra, akik gázmérgezésben haltak meg, avagy gázbombáknak voltak kitéve a harctéren.

Ennek a rémhístóriának a terjesztésével Hansen ur nem tesz jó szolgálatot élelmezérmegyezők barátjának, mert az „Egyptian Gazette” olvasói furcsa véleményekkel esznek az ügynök élelmezérmegyezéseiről, amelynek különbözet tartják a németek az emberhus-kockákat is.

A Mura-menti árvíz.

70,000 kat. hold terület viz alatt.

Százezer koronánál is több a kár.

A múlt héten olyan időjárás szakadt a lendvai járásra, amelyhez hasonlóra csak igen-igen öreg emberek emlékeznek. A sok sorscsapás után, mint pl. a háboru, jégverés és az állandóan kedvezőtlen időjárás, amely főleg a természetesen érezette hatását, most egy újabb sorscsapásból jutott ki járásunk földmivelő népének: az árvíz-ből. A múlt hetek esőzései s a meg-megismétlődő felhőszakadás következtében a Mura folyó, mely járásunk első felét végig — Murahely községtől Petesházig — szegélyezi és a járásunkon keresztül futó patakok annyira megdagadtak, hogy szombaton kiléptek medrükből és — különösen a Mura vize — beláthatatlan óriási területeket árasztottak el a szennyes, pusztító áradattal. Ma már körülbelül meglehet állapítani az elöntött terület és a szenvedett kár nagyságát. A hivatalos megállapítás szerint járásunkban mintegy 70,000 hold terület állott viz alatt, egész falvakat, beláthatatlan területű termőföldeket öntött el az áradás, házak omlottak össze és rongálódtak meg, utak mentek tönkre, a még földben levő termés napokig állott a méteres viz alatt. A sebesen, zugva száguldó áradás — mint fékevesztett elem pusztított, söpört minden, ami útjába került. A kár az eddigi megállapítások szerint természetesen épületekben több mint százezer korona.

Kisasszony-napján, szeptember 8-án a hozzánk szomszédos Stájerben óriási felhőszakadás volt. Előzően nálunk is napokon át zuhogott az eső, amely többször fölért egy-egy kisebb felhőszakadással is. Kisasszony napja utáni napon, szombaton Stájerországból távirat érkezett az alsólendvai főszolgabírói hivatalhoz, melyben jelezték, hogy nálunk a Mura annyira megáradt, hogy nagy területeket elöntött s a stájer hatóság figyelmeztette főbírói hivatalunkat, hogy legyünk készen itt is az árvízre. Majdnem a távirattal egyidőben érkezett meg hozzánk az árvíz. A Mura különben békésen, komoly egyhangúsággal kanyargó vize nálunk is egyszerre rohamosan emelkedni kezdett, majd pedig kilépett a medréből és zugva, tombolva öntötte el az alacsonyan fekvő termőföldeket, falvakat.

Hatalmas házgerendákat, burtorokat, ólakat, állatokat, kazlakat, óriási szálfákat hozott magával a megáradt Mura, beszédes jelül annak, hogy nem kimélt semmit az útjában.

Az áradás vasárnap délután érte el a tetőpontját. Ekkor Petesháza, Alsólendva, Gyertyános, Alsó- és Felsőlakos, Kapca, Kót, Felső- és Közép-

beszterce, Muramelence, Murasziget, Murahely, Murabaráti, Belatinc, Adorjánfalva, Zsissekszer, Alsóbeszterce, Cserföld és Tüskeszér községek határában közel 70,000 hold terület állott viz alatt. A Mura vizállása emberemlékezet óta nem volt ilyen magas, mint vasárnap délután.

Legnagyobb volt a veszély Murahely (Melinc) községben, amely közvetlenül a Mura mellett fekszik, a legnagyobb terület pedig a városunkhoz szomszédos Petesháza község határában állott viz alatt. Murahelyen a falu legnagyobb részét méteres viz borította, úgy, hogy 43 házból a lakókat ki kellett lakoltatni, három ház összedőlt, tíz pedig erősen megrongálódott. Itt mintegy 200 hold területet öntött el a Mura s hozzávetőlegesen 30,000 korona kárt tett természetesen épületekben. — Petesháza határában 1520 hold terület állott viz alatt. Az egész községet ki kellett lakoltatni, mert a házakban fémtermélnél magasabb volt a víz. Tíz lakóház erősen megrongálódott, 4 pedig teljesen lakhatatlanná vált. Itt szenvedett legtöbb kárt a lakosság, különösen pedig az ottani uradalom bérloje, Hertelendy Ferenc földbirtokos, akinek egész majorja, gazdasága, földjei vízzel voltak borítva. A lakosság csónakokkal közlekedett a faluban és mentett, ami menthető volt. A kilakoltatásnál jelen volt Hadrovics Elek körjegyző is, ott voltak a csendőrök is, Székely Emil járási főszolgabíró pedig vasárnap több ízben megkísérelte, hogy bejusson a faluba, de a községet teljesen körülvevő tenger miatt Petesházát már ekkor nem lehetett megközelíteni. Így csak telefon útján adhatta meg a szükséges utasításokat.

Murasziget község határában 140 hold állott vízben, szerencsére a falunak csak kis részét öntötte el az ár, úgy hogy csak négy lakóházat kellett kiüríteni. A kár természetesen és épületben mintegy 7000 korona.

Murarév községnek jórésze víz alá került, az elöntött házak közül többet ki kellett üríteni, 4 ház összedült, 18 megrongálódott. Itt összesen 400 hold terület állott árvízben.

Muramelence község határában 1000 holdat borított el az árvíz, de a faluban csak öt lakóházat kellett kiüríteni. A kár 3500 K-ra tehető.

Felsőbeszterce községben viz alatt volt 1400 hold, a kár mintegy tízezer korona.

Középbeszterce község határában 40 kat. hold, Alsóbeszterce határában 160 hold volt viz alatt. Utóbbi községben a kár 4500 korona. Kót község határában 150 hold, Kapca határában 100 hold, Felsőlakos határában 200 hold, Alsólakos határában 100 hold, Gyertyános község határában 200 hold volt viz alatt.

Alsólendva város határában 50 hold területet öntött el az árvíz. A kár nem jelentékeny.

De nemcsak a Mura vize öntött ki, hanem a járásunkon átfolyó Dobel, Csernek és Feketeer patakoké is s ezek is óriási területeket árasztottak el. Így Murabaráti község határában 100 hold állott viz alatt, a falunak egy részét is elöntötte az árvíz, minek következtében több házat ki kellett üríteni. A kár 10,000 korona. Belatinc község határában 140 hold volt viz alatt, a községben 8 házat kellett kiüríteni. A kár 1200 kor. Adorjánfalva határában viz alatt volt 90 hold, kiürítették 4 ház, a kár 3500 korona. Cserföld határában viz alatt volt 400 hold, a kár 5000 korona. Tüskeszér határában viz alatt volt 140 hold, a kár 3000 korona. Nagypalánán 200 hold, Kispalánán 200 hold és Zsissekszeren 60 hold volt viz alatt, de ezeken a helyeken a kár jelentéktelen.

A védelmi és mentési munkálatok mindenütt pontosan és a lehető legnagyobb gyorsasággal teljesítettek. Ennek köszönhető, hogy sem emberéletben, sem állatban sehol nem esett kár. Védkezésül több községben gátakat, töltéseket emelt a lakosság, miáltal jelentékeny kárt sikerült elhárítani. A lakosság különben mindenütt nyugodtan viselkedett, amiben nagy része van a különböző hatóságoknak, melyek minden elkövetéket, hogy a veszedelem sehol se okozzon fejetlenséget.

Az árvíz híftón apadni kezdett s szerdára annyira leapadt, hogy már csak kisebb-nagyobb tótok maradtak az elöntött területeken.

Városunk közönsége különösen vasárnap délután tömegesen ment ki a Muraszerdahely felé vezető vasuti vágányra a petesházai árvíz megnevezni. Borzalmosságában is fenséges látványt nyújtott, amint a zugva, tajtékozva hőmpölygő ár mint egy végeláthatatlan tenger borította a szem-

határt. A Mura-menti lakosság, ha nem is ilyen nagy arányokban, de átlag évenként szenved a Mura árvízzeitől már évtizedek óta s szinte megdöbbentő az intéző körök nemtörődomsége, hogy ez ellen soha semmiféle intézkedés nem történt. Legtöbbet szenved Petesháza, ez a legexponáltabb része a Murának és sehol egy gát, egy töltés, vagy más védőmű. A part a gyakori árvízektől elmosva, bedőlve, a folyam medre zátonyos, kanyargós. A háboru éveiben, mikor annyi hadifogyó munkaerő áll rendelkezésünkre, volna a legalkalmasabb idő arra, hogy ha nagyobb munkálatokkal nem is, de legalább védőgátak emelésével megbabolazzuk a Mura oly sok bajt és kárt okozó vizét.

HIREK.

Menekülni

az ijesztő éjszakába, a messzeségbe. Az otthonunkból a nagy idegenségbe, örült jedelemmel kiragadni a párnák közül a gyerekkünket, sebtiben, gyorsan bebujogóláni, mindent otthagyni, csak öt menteni, magunkhoz szorítani és rohanni vele, futni a rémületbe. Mögöttünk a fölygújtott hajlék belepislik a végtelen sötétbe, futó, nekiiramodó félőrült alakokat világít meg: ájuló asszonyokat, bukdácsoló gyermekeket, rogyadozó véneket. Mind elfulva, líhegev törtetnek az egyetlen mentsvár: a vonat felé.

Azután föltülekedni, karunkban a gyerekekkel, összekuporodni egy zugban és sirni és örülni és eszelősen csókolni öt és miatta örülni ennek a megmentett, nyomorult életnek. A vonat megindul. Még utánunk lönek egyet-kettőt, de a vonat biztonságban megy, rohan velünk, ki a veszedelemből. A forró, megviselt levegőben együtt vagyunk sokan egysorosok és réveteg szemmel nézzük egymást, akik megmenekültünk. Azután a szívünkbe nyilal valami. Belefájdul a többinek a képe, akik lemaradtak, akiket otthagytunk. Mi lett velük, jaj, mi lett?

Asszonyok félőrületen jajgatnak: a gyerekek leszakadt róluk valahol a vad futásban. Nem, nem lehet ezt túlélni. Másnak meg az apja, anyja, testvére. Dante pokla elevenedik meg itt, de az ijesztőbben, borzalmasabban, mint költő azt valaha megálmodhatta. Itt nem érzik a test szenvedését, csak a lélek vonaglik, jajog, mint kinpadra feszített áldozat az inkvizíció idejében. Azután bele-rémül az agyunkba: mi lesz, hova, meddig? Mit kezdünk, mint csinálunk, hol párnázzak a gyerekkünk fejéjé, akad-e számára nyugó? Előlről kezdeni az életet. Nem, nem jó ezt végig gondolni. A gyerek fölsír: éhes, szomjas, fázik is, de nincs se étel, se ital és takarónak csak az anya forró szive, amely följeje borul. És így menni tovább, tovább. Az ut szinte végtelen...

Vége megérkezünk. Oly idegen, távoli minden. A gyerek a karunkon, a vállunkra hajlik kis aluvó feje és így megállni egy nagy idegen város kapujában. Ráeszmélünk mindenre és elsírjuk magunkat, — siratjuk magunkat. Azután rágoncolunk a férfira, aki messze végeken harcol, miatt az övét illeggá kergették. Keserű a szánk izé, keserű az étel, az ital, amivel kínálnak, keserű az élet és vigasztalan...

...Így kell most rájuk gondolni. Így belegondolni az életünket az ő életükbe, a kicsi gyerekkünket az ő hontalan gyerekkü helyébe, hogy belefájduljon a szívünk, hogy belesajduljon a lelünk, mint ahogy az övék fáj,

ahogy az övék vérzik. Most nem szabad, nem lehet mátra gondolni, csak rájuk és mindenkire, akit véresre mart a háború, hogy gyűlöletes legyen majd az emléke is. És beszélni kell róla a gyerekeinknek, képeket, kitörölthetetlen képeket égetni a kicsi, lelkebe, hogy el ne feledjék hetediziglen...

Ha szobrot emelnének a fájdalomnak, a kétségbeesésnek, hogy örökké éljen benne a Ma: az emberi emlékezet tapasztalat egy menekülő anya alakját kellene márványba faragni, amint szívéhez szorítja alvó, hontalan magzatát...

— **Katonai kitüntetések.** Őfelsége a király megengedte, hogy dr. Hájós Kálmán népfelkelő főhadnagy, a bakcsi kerület országy. képviselője, a német császár által adományozott porosz királyi Vöröskereszt érem III. osztályát elfogadja és viselje.

A király Bugsch Aladár honvédelezredest, a 20. honvédegyalozred népszerű parancsnokát az ellenség előtt tanusított vitéz és eredménytelenséget magatartása elismeréséül a hadisítményes Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

A király Ronchetti Gáspár népfelkelő főhadnagyot az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a Signum laudissal tüntette ki.

— **Hösi halál.** Csányi Lajos keszthelyi vendéglős és szállodatulajdonos, a 48. gyalogezred katonája, augusztus 24-én a keletgalicai Zwyzin-nél vívott súlyos harcban egy roham alkalmával hősi halált halt.

— **Nyugdíjazás kitüntetéssel.** A király Polgár János zalaegerszegi törvényszéki irodavezetőnek nyugdíjazása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Új rend a lisztkiadásnál.** Mult számunkban közöltük Árvay Lajos alispán egy nyilatkozatát, amelyet a lakosság lisztszükségletének ellátása ügyében tett s melyben világosan rámutatott azokra az okokra, amelyek előidézői voltak annak, hogy a lakosság az utóbbi időben oly kevés lisztet kapott. Az alispán nyilatkozatából örvedetesen olvastuk, hogy a hatóság részéről minden megtörtént, hogy ez az állapot a jövőben elkerülhető legyen s a lakosság akadálytalanul megkaphassa a törvényben előírt rendszeres lisztmennyiséget, vagyis ne történhessék meg az, hogy pl. egy ötagu család egy hétre 5 kiló 60 deka lisztből legyen kénytelen élni. Ennek az intézkedésnek már éreztük is az örvedetes hatását. A mult héten már 240 gramm lisztet kaptunk személyenként az eddigi 160 gramm napi mennyiség helyett s hogyha csak valami zavaró körülmény közbe nem jön, ezt a 240 gramm mennyiséget állandóan megfogjuk kapni. Ami szintén örvedetes dolog, a lisztjegy-kiadás is reformálta az előjárás. A jövőben ugyanis nem hetenként, hanem minden hónapban egyszer kapunk lisztjegyet, vagyis mindig egy egész hónapra megvehetjük előre a lisztet. Ezzel megszűnik a lapunkban is már annyiszor felpanaszolt anomália, hogy minden hétfőn órákig kellett várni, míg a városházán a heti lisztjegyünket megkaptuk s másik órákig ácsorognunk a hatósági liszteladó előtt, míg a minimuma lesorvadt lisztporciónkhoz hozzájutottunk.

— **Névmagyarosítás.** Weinstingl Jakab volt alsólendvai, jelenleg budapesti lakos, vendéglős családiját névbelgyűlési engedéllyel Boros-ra változtatta.

— **Kitüntetés a hadikölcsonokért.** A hivatalos lap néhány száz bankigazgató, tanító, lelkész, jegyző stb. nevét közli, kik a hadikölcsonok kibocsátása körül szerzett érdemeik elismeréséül kitüntetésben részesültek. A kitüntettek névsorában olvassuk, hogy Zalamegyéből hárman lettek kitüntetve és pedig Tuczy János zalaegerszegi főgimn. tanár, hitelszövetkezeti elnök és Gaál József keszthelyi főgimn. tanár, az ipar- és gazdaszövetkezet elnöke a Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapták, míg Fischer

Pál, a zalaegerszegi takarékpénztár vezérigazgatója királyi tanácsosi címet kapott. Ugyane névsorban olvassuk, hogy a hadikölcsonok körüli érdemeikért a király régi ismerősünket, Kozma (Kimbauer) Ferencet, a rozsnói takarékpénztár vezérigazgatóját a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— **September 30-án éjjel visszaigazítják az órákat.** A kereskedelemügyi miniszter, utalással a miniszteriumnak az 1916. évi május 1-étől szeptember végéig alkalmazandó új időszámításról kiadott rendeletére, felhívta a vasut-igazgatóságokat, hogy a vasuti állomásokon az óráknak szeptember hó 30-ról október 1-re hajtó éjjel 1 órakor 12-re leendő visszaigazítása iránt intézkedjenek. Szeptember 30-án éjjel 1 órakor tehát az országban mindenütt az órákat egy órával visszatalják s október 1-től kezdve a vonatok is ismét a középeurópai időszámítás szerint közlekednek.

— **A hadifénykép-kiállításra,** melyet a Hadségvezető Hivatal októberben rendez, a frontról egyre érkeznek a szebbnél-szebb fölvételek. A kiállítás a háború egész történetét kívánja bemutatni, azért fontos, hogy mindenki beüldje fölvételeit, amelyek a magyarság szereplését megörökítik. A hivatal minden nagyságban és kivételben elfogad képeket vagy filmeket, az esetleg a szükséges előhívást és nagytiszt maga végzi. Cim: V. Akadémia-utca 17. szám.

— **Katonai alreáliskola Nagykanizsán.** A honvédelmi miniszter a marosvásárhelyi katonai alreáliskolát ideiglenesen Nagykanizsára helyezte. A tanári és tisztikai egy része már meg is érkezett s pár nap múlva a növendékeket is Kanizsára szállítják. Az iskolát és a növendékeket lakhelyét az új gyalogsági laktanyában helyezik el.

— **Meghívó.** A „Hungaria Hazai Ernyőgyár Rt. Alsólendva“ folyó évi szeptember hó 24-én délelőtt 11 órakor Alsólendván a gyárhelyiség tanácstermében fogja tizedik évi rendes közgyűlését tartani, melyre a t. részvényeseket ezennel fizesselel meghívom. Alsólendva, 1916. szept. hó 5-én. Karabélyos Elek, elnök. Tárgysorozat: 1. Két jegyzőkönyvhitelítő tárgyzása; 2. Igazgatóság jelentés és zárszámadások bejelentése; 3. Fejlesztő-bizottság jelentése; 4. Az 1915—16. üzletévről szóló felülvizsgálás megadása; 5. Igazgatóság választása; 6. Fejlesztő-bizottság választása; 7. Esetleges indítványok.

— **Öngyilkosság a lendvai szőlőhegyen.** Horváth János nagypalainai lakos, kinek az alsólendvai hegyen szőlője van, pár nappal ezelőtt bapcsutlanul eltűnt hazulról. Hozzá tartozói három napig hiába várták haza. A negyedik napon, e hó 11-én azután valaki észrevette, hogy Horváth az alsólendvai hegyen levő szőlője hajlékában felakasztotta magát. Mikor rátaláltak, levették a kötélről, de már nem volt benne élet. Az esetről értesítették a hatóságot, mely a vizsgálat megkezdése után az eltemetési engedélyt kiadta. Hogy Horváthot mi készítette az öngyilkosságra, nem tudják.

LEGUJABB.

Döntő győzelmünk Dobruzsán a román- és oroszokon.

— A miniszterelnökségi sajtóiroda távirata. —

Érkezett szombaton d. u. 4¹/₂ órakor.

Budapest, szept. 15. Wolff-ügynökség jelenti Berlinből: A császár a főhadiszállásról e hó 15-én a császárnéhoz a következő táviratot intézte: **Mackensen éppen most jelenti nekem, hogy a bolgár-török-német csapatok a Dobruzsán döntő győzelmet arattak a román és orosz csapatok felett.**

Miniszterelnökségi sajtóosztály.

— **Az árvíz utáni sétánk** alkalmával észleltük, hogy a Hármasmalom, Petesháza és Muraerdő mellett folyó Adovány-patakknak (melyben városunkon túl a Nagysánc és a Feketeér víze egyesül) a gátjait a multheti árvíz nagyon megromgálta. Ha ki nem javítják a partot, egy közepes eső elegendő lesz ahhoz, hogy a multheti árvíz megismétlődjék, ha nem is olyan nagy arányokban. A javításra váró hibák gyors és alapos kijavítására felhívjuk az illetékes körök figyelmét, hogy vidékünk ne legyen kitéve a folytonos árvízveszedelemnek. Temérdek kárnak és bajnak vehetik elejét a gyors, jóakaratu intézkedéssel!

— **Lesz vas.** A régi krajcárnak és a mostani kétfüléresnek „vas“ a népies neve. (Tíz vasért zalonnát! mondák valaha, amikor még lehetett tíz vasért élelmiszert venni.) Most azután csakugyan vas lesz a „vas“. Ugyanis az aprópénzhiány enyhítésére a kormány vaskrajcárok veretésével akar segíteni. Az osztrák kormánnyal megegyeztek már a vaskrajcárok forgalomba hozatalára nézve és a pénzverde már megkezdte az új vaspénz verését.

— **Miért kevés a cigaretta?** Mostanában gyakori a panasz, hogy a keresetesebb cigaretták sűrű, vagy csak nagyon csekély számban voltak kaphatók. Érezhető a cigarettainőség országszerte. A cigarettahiánynak az az oka, hogy a háború folyamán a fagyasztás oly aránytalanul növekedett, hogy a gyárak nem tudnak lépést tartani a fagyasztással. Ezenkívül a magyar dohánygyárak nemcsak az ország belterületét látják el készítményeikkel, hanem Szerbia, Montenegro, Galicia egy részét is. Emellett még az osztrák jövedékek is ki kell szolgáltatni bizonyos készletet, mert a háború folyamán öt dohánygyár üzeme szűnhet. Így két gyár az olasz harcterület körzetébe esik, a többi északon pihen. Az előlírt cigarettahiány egyébként muló jelentőségű. A szerb területen működő katonai parancsnokság Macedónia területéről szállított be dohányt a magyar gyárakban való földolgozásra. Az elmúlt napokban csak egy városba 15 vagon dohány érkezett, tehát nem lesz dohányhiány.

— **A zalai gazdák és a rézgalic.** A zala megyei gazdák között hetek óta élénk mozgalom folyik, melynek az a célja, hogy a jövő évi rézgalic szükségletük fedezéséről idejékorán gondoskodjanak. A kormány az idén vállalkozott ugyan arra, hogy a gazdákat ellátja rézgaliccal, de a szállítás későn történt, aminek következményei a természetesen mutatkoznak. A zalamegyei gazdák most arra fogják kérni a kormányt, hogy már a tél folyamán lássa el őket rézgaliccal. Ennek a kívánságnak a teljesítése meg fogja akadályozni azt is, hogy a helyzettel visszaélő kereskedők a galic árát újra fölhojtsák.

— **Megint megdrágult a sör.** A magyar sörgyárosok szeptember 11-én ismét emelték a sör árát. Ezáltal az eddigieknél jóval jelentéktelenebb az emelés. Egy hektoliter sör 25 koronával, félliteres palack 20 fillérral s a félliteresnél nagyobb palack 25 fillérral lett drágább. Szóval, a borivás után le kell szokni a sörivásról is. Így akarják ezt a sörgyárosok.

— **Románia háborus térképe.** Románia legaktuálisabb és legrészletesebb háborus térképe rendkívül csinos, nagyon áttekinthető kiállításban megjelent. A térképet 6 szinben nyomva a Magyar Földrajzi Intézet adta ki s tartalmazza nemcsak Romániát, hanem az erdélyi megyéket is, továbbá Bulgária és Bukovina egy részét. A térkép ára egy korona s megrendelhető a kiadó Magyar Földrajzi Intézetnél Budapest, V. Ujpesti-rakpart 2. sz. alatt és lapunk kiadóhivatalában.

— **Letartóztatott postacsálók.** Még 1913. novemberében történt, hogy a karmacs (keszthelyi járás) postahivatala Perusa Márton buzsáki lakos címére, sertesék vételára fejében, 6000 koronát küldött egy bécsi cég. A pénzeslevelet a postán felvették, Perusa Márton iparigazolványával igazolta az összeg átvéveje, hogy megilleti a pénz. Utólag kiderült, hogy az illető visszaélt Perusa nevével. A nyomozás már akkoriban Takács Márton buzsáki lakos gyanusította, de bizonyítékok hiánya miatt Takácsot a nagykanizsai kir. törvényszék felemeltte. Most azonban kiderült, hogy a haterző korona kicsalá-

sában úgy Takácsnak, mint Perusának, meg egy harmadiknak is, Ivancsics János szintén buzsáki lakosnak, része volt, mert a csalájt együttesen követték el és a pénzen megosztották, Perusa pedig azután a karmacsi postán újra fel akarta venni a pénzt. Most Ivancsicsal összevezest és ez elárulta. A rendőrség mindhármukat letartóztatta és átadta a nagykanizsai ügyészségnek.

— A 32—50 éves újrászorozott népfelkezők behívása. Amint értesülünk, az 1866. jan. 1-e és 1871. dec. 31-ike közt született (45—50 éves) újrászorozott egyéneknek október hó 2-án, — az 1872. január 1-e és 1884. dec. 31-ike közötti (32—44 éves) születésű besorozott egyéneknek pedig október 10-én kell katonai szolgálatra bevonulni.

— A hadisegélyes asszonyok pénze. A belatinci csendőrorshöz a napokban feljelentés érkezett, mely arról szól, hogy a cserföldi körjegyzőség területén több község bírja a hadisegélyes asszonyok pénzéből kisebb-nagyobb összegeket levont és zsebre vágott. A feljelentés vétele után a csendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított, egy egész sereg asszonyt kihallgatott, akik elmondták, hogy egyik-másik bíró a tiltakozásuk dacára hol egy koronát, hol kevesebbet levont a hadisegélyükből, más bírák pedig a segélyből ajándékot fogadtak el. A nyomozás érdekében ezúttal még nem közlünk részleteket, de Mihelyt megérjük az ügy a nyilvánosságra, ki-méletlenül közölni fogjuk a bűnösök neveit. Az ügyet különben a belatinci csendőroros most terjeszti az alsólendvai járásbíróhoz.

— **Katonák egymás között.** Robádihegyen egy háznál együtt ivott néhány szabadságos katoná. Mulatás közben összeverekedtek, de a házbéliek szétválasztották őket. A katonák azután látszólag megbékülve távoztak. Az uton azonban ismét szóváltás támadt köztük s az egyik katona egy karóval úgy vágta fejbe Skerlecz Mihály 43 éves robádihegyi szabadságos katonát, hogy az súlyos koponyatörést szenvedett és pár nap múlva meghalt. A gyilkos katonát letartóztatták.

— **Az öregember szerelme.** Horváth (Tamás) Sándor 70 éves jómódu cserszegi gazda már évek óta szerelmével tildözte Nagy Katalin cserszegi leányt s több ízben házasságot is ígért neki. A leány kikoszorúta a szerelmes öregembert, aki sehogysen tudott belenyugodni, hogy Nagy Katalin nem megy hozzá feleségül. Horváth vasárnap rábeszélte a leányt, hogy ránduljon ki vele Keszthelyre. Keszthelyen az öregember és a leány bementek egy korcsmába és ott töltötték a délutánt. Később az öregember sétálni hívta a leányt s midőn kiérték a Balaton partjára, Horváth ismét kérlelni kezdte, hogy legyen a felesége. A leány most is nemmel felelt, mire Horváth kést vett elő s egyetlen szurással agyon-szurta a leányt. Azután áldozatát otthagya, hazament s öngyilkosságot akart elkövetni, de megakadályozták. A csendőrség letartóztatta.

— Az „ÉLET” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: a.): Magyar testvéreim, Lampérth Géza: Fergeteg volt (vers), Németh István: Kiáltás a melyből (vers), Pásztor József: A fénykő (elbeszélés), Fec: Gondolatok, Kádár Lehel: A negyhatalom (regény), Marosi Arnold: Társadalmi jelenségek az új szervezetben, Rácz Pál: A gnóm, Margitai Ernő: Háború és művészet, Hétről-hétre, Glosszák, Szerk. üzenetek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut. 16. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal.

Kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy tartozásaikat küldjék meg a kiadóhivatal címére. Szól e kérésünk különösen azoknak, kik lapunkat elfogadják s hosszabb idő óta nem fizetnek. Nekünk a lap előállítására, papír stb. tetemes költségünkbe kerül, ötszörte-hatszorta többbe, mint a jobb időkben, nem kívánhatja tehát senki tőlünk, hogy minden vízszolgáltatás nélkül ingyen lapot adjunk s mai drága világban bárkire is ráfizessünk.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és maganosoktól igazolja, hogy a KAISER-féle Mell-Karamella három fenyfóval

rekedtség, hurrut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használható. Csomagonként 30 és 50 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerteráiban.

180—153

35 dekás

tábori dobozok

kaphatók

Balkányi Ernőnél

Alsólendván.

•Mutatványszám ingyen!

JÓ PAJTÁS.
a legkedvesebb képes gyermeklap.

•Mutatványszám ingyen!

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerek, China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.

legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órás és ékszerésznél

ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fali- és ébresztő-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. Javítások szakszerűen végeztenek!

BALKÁNYI ERNŐ, ALSÓLENDVA

könyv- és papirkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet.

Interurban-telefon: 13.

Fiókjzlet: MURASZOMBAT.

Mindennemű NYOMDAI és könyvkötészeti munkák pontos, izléses és gyors elkészítése

VEND ÉS MAGYAR NYELVŰ ÉNEKES- ÉS IMAKÖNYVEK.

BEIRÓ-, GYORSSZÁMOLÓ- ÉS ÖNÜGYVÉD KÖNYVEK.

Készíti és raktáron tartja az összes községi, jegyzői, ügyvédi, iskolai stb. nyomtatványokat

Szebbnél-szebb Művészi kivitelű Kitűnő villamos diszlelvélapirok képeslevelezőlapok - zseblámpák - dobozban és mappában. igen nagy választékban. és hozzávaló kellékek.

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMANŰ cipez. Kész cipők raktára.

BLAU SÁNDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfősáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-dívat cikkekben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS bábsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER FÜLÖP üveg-, porcellán-, fűszer- és vegyesárukereskedése.

FEHER ANTAL köröm- és kocsi-kovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász, Főut.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsi-vállalata.

Kényelmes bérkocsi mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GÁBOR kémester

Özv. GÁLLITS TAMASNA kémiyenseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-útca

Özv. GREGORENCICS JÓZSEFNÉ szikvizgyára, Alsó-utca.

GERICS JÁNOS vegyeskereskedése, sajtár-, szita- és kézikosarak raktára, szesz-italok kismértékbeni eladása, a vasutállomás átellenében.

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spediteur) vállalata

LEVASICS FERENC építési vállalkozó.

LEVASICS VILMA ajánlja fényképészeti műtermét (Alsórendva, Főut, Arnstein-üzlet átellenében). Készít a legújanyosabb árak mellett fényképeket minden nagyságban. Felvételt bármikor eszközöl.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár china-ézüst arukban.

MAURER FERENC szobafestő és mazoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gaz-úszági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője NÉMETH PÁL épület- és géplakatos.

NÉMETH ERNŐ fodrászterme Főutca, Beck-ház

POLLÁK LAZÁR nagykereskedés. Dohány és szivar nagy-árúda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

SIPOS DANIEL elsőrendű uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szijgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpárok javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyesáru- és borkereskedése a vasuti állomás átellenében.

SPIEGEL ADOLF, a vasuti vendéglő bérője.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTÉNYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sírköveket, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mesz- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS Alsórendva. Elad szőlőoltványokat a legjobb fajokban.

WORTMAN BENŐ rőfős- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF meszápos.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszúfalu.

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédics.

CSEKE KÁROLY esztrég-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvasárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipez Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg, Eternit-pala raktár.

EPPINGER JÓZSEF Csesztreg ajánlja mindennemű cement-áruit, csövek, hidak, vályuk és minden e szakmába vágó cikkeket.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bantornya.

FÜRST ALAJÓZ kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkóc)

FLESCH MANO vendéglős Rédics.

FRIEDRICH JÓZSEF gabonakereskedő Betánc

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Peteshaza.

GAAL SÁNDOR molnár Rédics.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bantornya.

HORVATH MÁRTON bádógésmester Betánc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celldömölk.

HERZ MÓR kereskedő Veicmér (Vasm.)

HARANGOZÓ JÓZSEF újonnan megnyit vendéglője és vegyeskereskedése Nagypálinán.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszúfalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Gönterháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mesz-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVAN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY kovács és gépez Lendvahosszúfalu.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVENYÁK VINCE borbély Lendvasárhely

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvasárhely.

MOSONYI SÁNDOR kereskedése Resznek.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kébeleszmarion

NÉMETH ISTVÁN eszepepos-m. és teifődő Resznek

POLLÁK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsín)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PREK SZAVEC ANTAL kömves, Remiszmajor p. Felsőkirályfalva

ROSENBERGER DÁVID kereskedő Zalabaksán.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCICS ISTVÁN vendéglős Siófok

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

SZABÓ FERENC cipez Lendvasárhely.

SZOCSAK LAJOS cipez Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

STIMECZ ANTAL kereskedő Felsőszemenye.

TURNAUER ELLA kereskedő és vendéglős Murarev

TÓKA LAJOS málma s lisztraktára Csentesvölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Betánc.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VADNAY GÁBOR bogárn Lendvahosszúfalu.

VARGA JÓZSEF vendéglős Lendvasárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Újpest.

WEISZENTERN IGNAC vendéglős Bantornya.

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s legszebb

papír-szalvétát

akármily mennyiségben, cinyomással vagy anélkül, a legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő, Alsórendva.

Gyönyörű illusztrációk! ————— Érdekesítő olvasmányok! ————— Mesésen olcsó árért!

A most folyó világháborúnak valóssággal szenzációját képezi az a folyóirat, mely 32 oldal terjedelemben, gyönyörű illusztrációkkal

A Világháború Képes Krónikája

cimmel jelenik meg. Minden füzet a háború eseményein kívül a háború humorát is közli. Minden számban egy nagy műemléket!

40 fillér A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

Egy-egy füzet ára csak 40 fillér! **40 fillér**

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsórendván.

Nyomatott Balkányi Ernő könyvnyomdájában Alsórendván.